

Evropská
komise

Vzdělávání dospělých v Evropě

*Budování
inkluzivních cest
k dovednostem
a kvalifikacím*

Hlavní zjištění

ze zprávy Eurydice

Výkonná agentura
pro vzdělávání,
kulturu
a audiovizuální
oblast

Vzdělávání dospělých v Evropě

Budování inkluzivních cest
k dovednostem a kvalifikacím

Hlavní zjištění

Eurydice

Publikaci *Adult education and training in Europe: Building inclusive pathways to skills and qualifications* v anglickém jazyce vydala v roce 2021 Výkonná agentura pro vzdělávání, kulturu a audiovizuální oblast (EACEA, Analýza politik v oblasti vzdělávání a mládeže).

Obsah publikace může být reprodukován, podmínkou je uvedení odkazu na zdroj (citace).

ISBN 978-92-9484-702-7

doi:10.2797/890049

© Výkonná agentura pro vzdělávání, kulturu a audiovizuální oblast, 2022.

© Dům zahraniční spolupráce, 2022.

KÓDY A ZKRATKY

Kódy zemí

EU	Evropská unie	IT	Itálie	Země EHP, kandidátské země a země mimo EU	
Členské země		CY	Kypr	BA	Bosna a Hercegovina
BE	Belgie	LV	Lotyšsko	CH	Švýcarsko
BE fr	Belgie – Francouzskojazyčné společenství	LT	Litva	IS	Island
BE de	Belgie – Německojazyčné společenství	LU	Lucembursko	LI	Lichtenštejnsko
BE nl	Belgie – Vlámské společenství	HU	Maďarsko	ME	Černá Hora
BG	Bulharsko	MT	Malta	MK	Severní Makedonie
CZ	Česká republika	NL	Nizozemsko	NO	Norsko
DK	Dánsko	AT	Rakousko	RS	Srbsko
DE	Německo	PL	Polsko	TR	Turecko
EE	Estonsko	PT	Portugalsko	UK	Spojené království
IE	Irsko	RO	Rumunsko	UK-ENG	Spojené království – Anglie
EL	Řecko	SI	Slovinsko	UK-WLS	Spojené království – Wales
ES	Španělsko	SK	Slovensko	UK-NIR	Spojené království – Severní Irsko
FR	Francie	FI	Finsko	UK-SCT	Spojené království – Skotsko
HR	Chorvatsko	SE	Švédsko		

Další kódy

(:) nebo : Údaje nejsou k dispozici   **X** Neúčast při sběru dat   (-) nebo – Údaj se nevyskytuje

Zkratky a akronymy

AES	<i>Adult Education Survey</i> > Šetření o vzdělávání dospělých
Cedefop	<i>European Centre for the Development of Vocational Training</i> > Evropské středisko pro rozvoj odborného vzdělávání
ECTS	<i>European Credit Transfer and Accumulation System</i> > Evropský systém přenosu a akumulace kreditů
ECVET	<i>European Credit System for Vocational Education and Training</i> > Evropský systém kreditů pro odborné vzdělávání a odbornou přípravu
EQF	<i>European Qualifications Framework</i> > Evropský rámec kvalifikací
ESF	<i>European Social Fund</i> > Evropský sociální fond
ETF	<i>European Training Foundation</i> > Evropská nadace odborného vzdělávání
EU LFS	<i>EU Labour Force Survey</i> > Výběrové šetření pracovních sil EU
ISCED	<i>International Standard Classification of Education</i> > Mezinárodní norma pro klasifikaci vzdělávání
OECD	<i>Organisation for Economic Co-operation and Development</i> > Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
PIAAC	<i>Programme for the International Assessment of Adult Competencies</i> > Mezinárodní výzkum kompetencí dospělých

Výše uvedený seznam se týká mezinárodních zkratk a akronymů. Národní zkratky a akronymy jsou vysvětleny přímo v textu.

HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ

Žijeme v době rychlých změn. Nové technologie a digitální transformace rychle mění způsob, jakým žijeme a pracujeme. Pandemie onemocnění COVID-19 tempo změn ještě urychlila. V této souvislosti se celoživotní rozvoj dovedností i dalších aspektů života stal důležitějším než kdy jindy. Každý potřebuje příležitost a má základní právo získávat nové znalosti a dovednosti, čímž si zajistí svou příležitost na trhu práce a bude moci zůstat aktivním a nezávislým členem společnosti.

V průběhu let bylo shromážděno mnoho dokladů toho, že vzdělávání dospělých (formální i neformální) může přispět k zaměstnatelnosti, zdraví a dobrým životním podmínkám jednotlivců. Je známo, že dospělí s nízkou úrovní základních dovedností nebo kvalifikací patří mezi nejvíce znevýhodněné skupiny na trhu práce i ve společnosti. S rostoucími ekonomickými a sociálními tlaky se jejich situace bude pravděpodobně dále zhoršovat.

Vzdělávací systémy mohou hrát důležitou roli při identifikaci a oslovování nejzranitelnějších skupin dospělých studujících s cílem podpořit jejich účast na vzdělávání. K tomu je však zapotřebí, aby všechny zúčastněné strany, včetně vlád a zaměstnavatelů, sehrály svou roli prostřednictvím vysoké míry angažovanosti, cílené podpory a účelového financování.

Cílem této zprávy Eurydice je poskytnout přehled o oblasti vzdělávání dospělých v Evropě. Zkoumá současné přístupy k podpoře celoživotního učení se zvláštním zaměřením na politiku a opatření podporující přístup dospělých s nízkou úrovní dovedností a kvalifikací ke vzdělávacím příležitostem. Zpráva přitom nahlíží na problematiku z široké perspektivy a zvažuje a zkoumá řadu vzájemně propojených oblastí, které jsou v této věci zásadní (obrázek 1).

Obrázek 1: Oblasti související se vzděláváním dospělých analyzované ve zprávě

Zdroj: Eurydice.

podporována informačními aktivitami (kapitola 7) a poradenskými službami (kapitola 8).

Zpráva se nejprve zabývá řadou kvantitativních ukazatelů týkajících se vzdělávání dospělých (kapitola 1) a mapuje způsoby koordinace politik a opatření v oblasti vzdělávání dospělých na národní úrovni. Studie dále zkoumá politické závazky, jejichž cílem je podpora dospělých s nízkou úrovní základních dovedností nebo kvalifikací (kapitola 2). Poté uvádí přehled programů financovaných z veřejných prostředků, jejichž cílem je poskytnout lidem možnost zvyšovat své dovednosti a kvalifikace v dospělém věku (kapitola 3). Zpráva se rovněž zabývá otázkou finanční podpory, přičemž zvláštní pozornost věnuje finančním pobídkám pro nízkokvalifikované skupiny (kapitola 4). Další oblastí zkoumání jsou přístupy k možnostem flexibilních vzdělávacích cest (kapitola 5). Následuje analýza opatření pro ověřování a uznávání neformálního a informálního učení (kapitola 6). Nakonec se zpráva zabývá mírou, v níž je dostupná vzdělávací nabídka

Zpráva vychází z několika zdrojů dat. Hlavním zdrojem jsou informace o politikách shromážděné prostřednictvím národních oddělení Eurydice, které reprezentují 42 vzdělávacích systémů v 37 evropských zemích. Údaje Eurydice byly doplněny o kvalitativní i kvantitativní údaje poskytnuté dalšími organizacemi, např. Cedefopem, Eurostatem a OECD.

V níže uvedeném shrnutí jsou zdůrazněna klíčová sdělení pro každou z tematických oblastí zkoumaných ve zprávě. Poté následuje několik závěrečných poznámek k jednotlivým tématům.

Základní údaje o vzdělávání dospělých v Evropě

Přibližně pětina dospělých v EU nedokončila vyšší sekundární vzdělávání.

- V roce 2019 nemělo 21,6 % dospělých (ve věku 25–64 let) v EU, tj. 51,5 milionu lidí, ukončené vyšší sekundární vzdělání (ISCED 3; EQF 3 nebo 4). Z nich 12,5 milionu opustilo vzdělávací systém před dokončením nižšího sekundárního vzdělávání (viz kapitola 1, oddíl 1.1, obrázek 1.1).
- Nízkou úroveň dosaženého vzdělání dospělých obyvatel jsou nejvíce postiženy jihoevropské země (viz kapitola 1, oddíl 1.1, obrázek 1.1).
- Mladší dospělí (ve věku 25–34 a 35–44 let) mají v průměru vyšší úroveň vzdělání než starší populace (viz kapitola 1, oddíl 1.1, obrázek 1.2).
- Podíl dospělých, kteří nezískali vyšší sekundární vzdělání, je v průměru vyšší mezi dospělými narozenými mimo zemi svého bydliště (tj. narozenými v zahraničí) než mezi domácí populací (viz kapitola 1, oddíl 1.1, obrázek 1.3).

Značná část dospělých v Evropě má nízkou úroveň čtenářské i matematické gramotnosti a/nebo digitálních dovedností.

- V evropských zemích je evidováno 15 % až 57 % dospělých s nízkou úrovní čtenářské a/nebo matematické gramotnosti (viz kapitola 1, oddíl 1.2.1, obrázek 1.4).
- V průměru je přibližně 40 % dospělých v EU ohroženo digitálním vyloučením – mají buď nízkou úroveň digitálních dovedností, nebo nemají digitální dovednosti žádné, nebo využívají internet velmi omezeně či vůbec (viz kapitola 1, oddíl 1.2.2, obrázek 1.5).

Jednotlivé země se liší, pokud jde o účast dospělých ve vzdělávání. Jejich společným rysem však je, že většina vzdělávacích aktivit, jichž se dospělí účastní, má neformální charakter.

- Účast dospělých ve vzdělávání je v evropských zemích nerovnoměrná, přičemž severské i některé západoevropské země obecně vykazují mnohem vyšší míru účasti, než je průměr EU (viz kapitola 1, oddíl 1.3.2, obrázky 1.6 a 1.7).
- V roce 2019 dosáhla méně než třetina evropských zemí jednoho z evropských strategických cílů ET 2020, tj. 15% účasti dospělých ve vzdělávání během čtyř týdnů před průzkumem (viz kapitola 1, oddíl 1.3.2, obrázek 1.6).
- Navzdory relativně nízkému počtu zemí, které dosáhly tohoto cíle ET 2020, dochází v evropských zemích k pomalému, ale stabilnímu nárůstu účasti dospělých ve vzdělávání, přičemž průměrná účast v rámci EU vzrostla ze 7,9 % v roce 2009 na 10,1 % v roce 2014 a 10,8 % v roce 2019. V roce 2020, který byl poznamenán pandemií COVID-19, však průměr EU klesl na 9,2 % a účast se snížila prakticky ve všech evropských zemích (viz kapitola 1, oddíl 1.3.2).

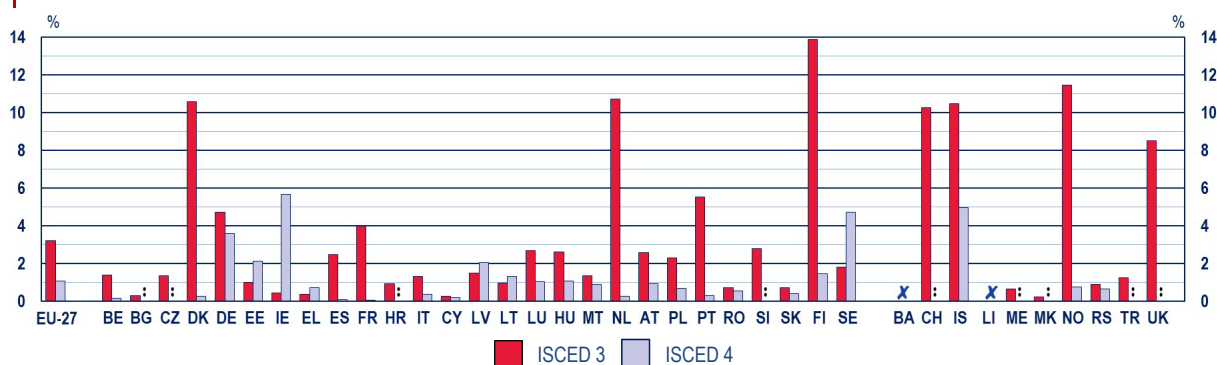

- Dospělí se účastní především kratších kurzů neformálního vzdělávání. Tento fakt jde ruku v ruce se skutečností, že formální vzdělávací aktivity, které běžně vedou k získání kvalifikace, vyžadují značnou časovou investici (viz kapitola 1, oddíl 1.3.2, obrázky 1.8 a 1.9).

Dospělí s nízkou kvalifikací se dalšího vzdělávání účastní méně než ti, kteří dosáhli vyšší úrovně vzdělání.

- Zdá se, že dosažené vzdělání je silným faktorem určujícím účast na vzdělávání dospělých – ve všech analyzovaných zemích se dospělí s nízkou kvalifikací účastní vzdělávání méně než ti s vyšší úrovní vzdělání (viz kapitola 1, oddíl 1.3.3, obrázek 1.10).
- V roce 2019 se v některých evropských zemích účastnilo vzdělávání nanejvýš 1 % dospělých s nízkou kvalifikací, zatímco v jiných zemích se míra účasti pohybovala mezi 10 % a 25 % (viz kapitola 1, oddíl 1.3.3, obrázek 1.10).
- V průměru 3,2 % obyvatel napříč EU dosáhlo vyššího sekundárního vzdělání v dospělosti (2019). Mezi jednotlivými zeměmi však existují značné rozdíly, přičemž podíly osob, které v dospělosti dokončily vyšší sekundární vzdělávání, se pohybují od méně než 1 % do přibližně 14 % (viz kapitola 1, oddíl 1.3.4, obrázek 1.11).

Obrázek 1.11: Dospělí (25–64 let), kteří získali kvalifikaci na vyšší sekundární úrovni v dospělosti (ve věku od 25 let výše), procento z celkového počtu dospělých (25–64 let), 2019

%	EU-27	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT
ISCED 3	3.2	1.4	0.3	1.4	10.6	4.7	1.0	0.4	0.4	2.5	4.0	1.0	1.3	0.3	1.5	1.0	2.7	2.6	1.3
ISCED 4	1.1	0.2	:	:	0.3	3.6	2.1	5.7	0.7	0.1	0.1	:	0.4	0.2	2.1	1.3	1.0	1.1	0.9
	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	BA	CH	IS	LI	ME	MK	NO	RS	TR	UK
ISCED 3	10.7	2.6	2.3	5.5	0.7	2.8	0.7	13.9	1.8	□	10.3	10.5	□	0.7	0.2	11.5	0.9	1.2	8.5
ISCED 4	0.3	0.9	0.7	0.3	0.5	:	0.4	1.5	4.7	□	:	5.0	□	:	:	0.8	0.7	:	:

Zdroj: Eurostat EU LFS. Data získána a vypočtena Eurostatem.

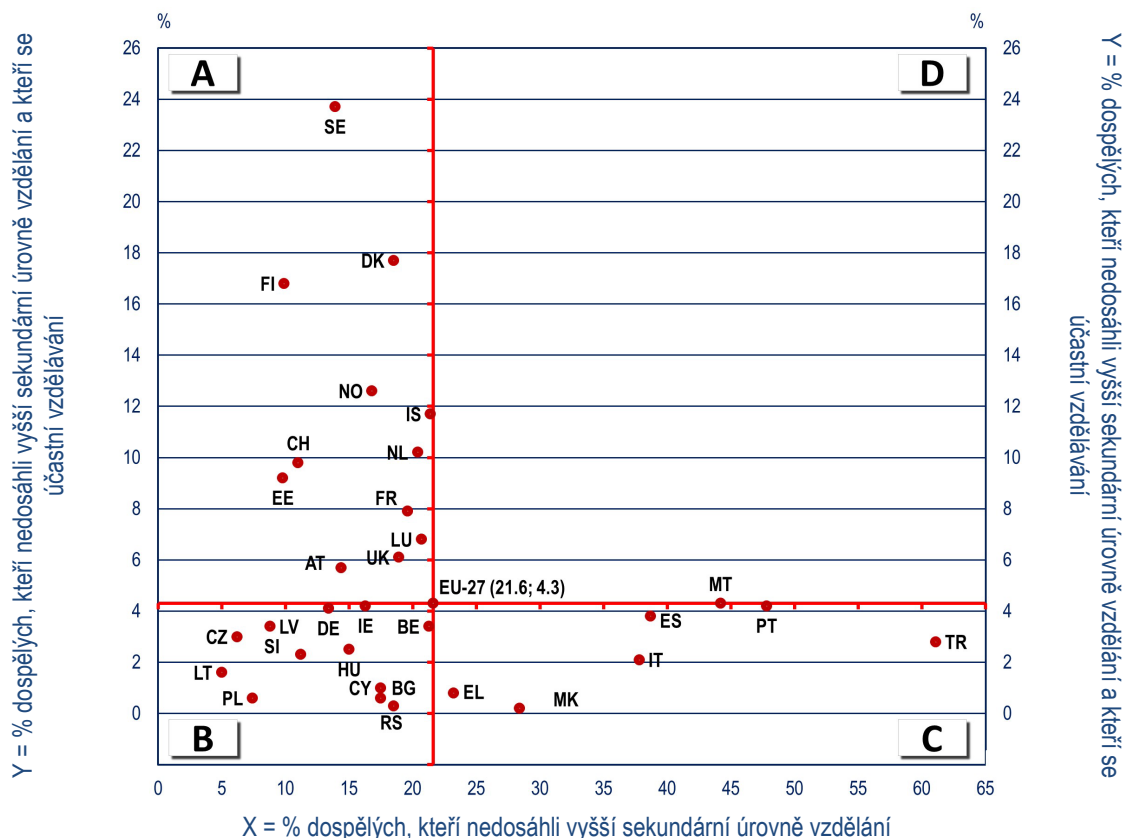
Vysvětlivka

Tento údaj se týká dospělých, kteří získali kvalifikaci na vyšší sekundární (ISCED 3) nebo na postsekundární neterciární (ISCED 4) úrovni během dospělosti a v současnosti je jejich nejvyšší kvalifikací. Obrázek nezachycuje situace, kdy lidé v dospělosti získali více než jednu kvalifikaci, zejména v případě, kdy se posunuli z vyšší sekundární na vysokoškolskou úroveň (např. při ukončení vyššího sekundárního vzdělávání ve věku 27 let a vysokoškolského vzdělávání ve věku 32 let). Je tomu tak proto, že EU LFS zjišťuje pouze na nejvyšší úroveň kvalifikace a věk, ve kterém byla získána.

Při posuzování vzájemného vztahu mezi podílem dospělých s nízkou kvalifikací v populaci a účastí těchto dospělých na vzdělávání se vyskytují tři profily zemí.

- Přibližně třetina evropských zemí vykazuje relativně nízký podíl dospělých, kteří nezískali vyšší sekundární vzdělání (pod průměrem EU), a relativně vysokou míru účasti nízkokvalifikovaných dospělých na vzdělávání (nad průměrem EU). Země s tímto profilem se nacházejí především v severní a západní části Evropy (viz kapitola 1, oddíl 1.4, obrázek 1.13).
- Další skupina evropských zemí (přibližně jedna třetina) vykazuje malý podíl dospělých s nízkou kvalifikací a zároveň malou míru účasti dospělých s nízkou kvalifikací na vzdělávání. Většina těchto zemí se nachází ve východní Evropě, i když do této skupiny patří i některé západoevropské země (viz kapitola 1, oddíl 1.4, obrázek 1.13).
- Některé země v jižní Evropě vykazují vysoký podíl dospělých s nízkou kvalifikací a relativně malou míru účasti dospělých s nízkou kvalifikací na vzdělávání (viz kapitola 1, oddíl 1.4, obrázek 1.13).

Obrázek 1.13: Dospělí (25–64 let), kteří nedosáhli vyšší sekundární úrovně vzdělání (%) + dospělí (25–64 let), kteří nedosáhli vyšší sekundární úrovně vzdělání a kteří se účastní vzdělávání (%), 2019

Zdroj: Eurostat EU LFS [edat_lfse_03] (data získána 7. dubna 2021) a [trng_lfse_03] (data získána 22. dubna 2021). Viz také obrázky 1.1 a 1.10.

Politické a správní rámce

Koordinace politik vzdělávání dospělých je v evropských zemích obecně zavedena, avšak jen o něco více než polovina analyzovaných zemí má konkrétní národní cíle týkající se dospělých s nízkou úrovní základních dovedností nebo kvalifikací.

- Většina evropských zemí má jeden nebo více meziresortních orgánů, které jsou odpovědné za koordinaci politik a opatření v oblasti vzdělávání dospělých (viz kapitola 2, oddíl 2.1, obrázek 2.1).
- V letech 2015 až 2020 přijaly všechny orgány nejvyšší úrovně s výjimkou sedmi strategické politické dokumenty, které se týkají dospělých s nízkou úrovní kvalifikace nebo nízkými základními dovednostmi. Více než polovina všech evropských zemí navíc uvádí, že zavedla další klíčové politické iniciativy, jejichž cílem je podpora dospělých s nízkou úrovní základních dovedností nebo kvalifikací (viz kapitola 2, oddíl 2.2.1, obrázek 2.2 a oddíl 2.2.2).
- Zdá se, že počet zemí s národními kvantitativními cíli týkajícími se vzdělávání dospělých s nízkou úrovní základních dovedností nebo kvalifikace se v průběhu času v Evropě zvýšil. Stále však jen o něco více než polovina všech zemí uvádí, že si stanovila – buď ve svých strategických politických dokumentech, nebo v jiných klíčových politických iniciativách – národní cíle týkající se této oblasti (viz kapitola 2, oddíl 2.2.3, obrázek 2.3).

Vzdělávací nabídka

V celé Evropě mohou dospělí zlepšovat své základní dovednosti prostřednictvím různých typů veřejně financovaných programů, od formálních programů základního vzdělávání až po neformální kurzy základních dovedností.

- Většina evropských zemí financuje „kompenzační“ nebo „vyrovnávací“ programy základního vzdělávání, tj. programy pro dospělé studující, které jsou propojeny se systémem počátečního vzdělávání až po konec nižšího sekundárního vzdělávání (ISCED 2). Tyto programy někdy zahrnují i odborné prvky, a vedou tak k uznávaným odborným kvalifikacím (viz kapitola 3, oddíl 3.2.1 a příloha II).
- Kompenzační nebo vyrovnávací programy základního vzdělávání mají obvykle značnou studijní zátěž. Některé země však organizují tyto programy na základě jednotlivých předmětů a umožňují dospělým absolvovat kratší kurzy v různých tematických oblastech. V tomto případě může mít nabídka formální nebo neformální charakter v závislosti na potřebách studujících (viz kapitola 3, oddíl 3.2.1 a příloha II).
- V rámci Evropy financují veřejné orgány různé (poměrně krátké) kurzy základních dovedností pro dospělé. Tento typ nabídky je obecně méně strukturovaný a systematizovaný než formální programy základního vzdělávání. Nicméně v Evropě existují určité rámce, které strukturalizují a institucionálně zajišťují poskytování neformálních kurzů základních dovedností (viz kapitola 3, oddíl 3.2.2 a příloha II).
- V některých zemích jsou k dispozici rozsáhlé programy zaměřené na migranty, kteří do země přišli nedávno. I když jsou centrálním prvkem těchto programů jazyky, mohou být zahrnuty i další dovednosti (např. gramotnost obecně), nebo dokonce širší aspekty integrace (viz kapitola 3, oddíl 3.2.2 a příloha II).

- Programy zaměřené na rozvoj základních dovedností nabízí řada poskytovatelů, včetně veřejných i soukromých vzdělávacích a školicích institucí a organizací, jako jsou knihovny, dobrovolnické organizace a podniky (viz kapitola 3, oddíl 3.3 a příloha III).

Cesty k uznávaným kvalifikacím jsou v evropských zemích stále rozmanitější.

- Jednotlivé země organizují vyšší sekundární vzdělávání (ISCED 3) pro dospělé studující různými způsoby. Některé země vytvořily zvláštní programové rámce zaměřené speciálně na vyšší sekundární vzdělávání dospělých, zatímco jinde se vzdělávání dospělých uskutečňuje v rámci hlavního proudu vyššího sekundárního vzdělávání. Kromě toho některé země vytvořily rámce pro dospělé, které zahrnují několik kvalifikačních úrovní, od nejzákladnějších kvalifikací až po vysokoškolské tituly (viz kapitola 3, oddíl 3.2.1 a příloha II).
- Téměř všechny evropské země usilují o vytvoření komplexního národního rámce kvalifikací (NQF), což znamená, že kromě hlavních formálních kvalifikací budou NQF ve stále větší míře zahrnovat i kvalifikace udělované soukromými poskytovateli, resorty, společnostmi a mezinárodními subjekty (viz kapitola 3, oddíl 3.1.3, obrázek 3.1).
- Řada zemí investovala do rozvoje kvalifikačních systémů, které doplňují běžný vzdělávací systém. Kvalifikace spadající do těchto systémů obvykle vyžadují menší studijní zátěž, a proto mohou být dostupnější volbou pro dospělé s omezenými předchozími formálními znalostmi. Pokud jsou tyto kvalifikace formálně uznávány národními orgány (např. prostřednictvím národních kvalifikačních rámců), mohou se potenciálně stát odrazovým můstkem k dalším vzdělávacím úspěchům (viz kapitola 3, oddíl 3.2.1 a příloha II).
- V některých zemích jsou zavedeny rozsáhlé programy otevřené dospělým, které jsou realizovány prostřednictvím učení na pracovišti (učňovská příprava). V některých případech tyto programy zahrnují flexibilní možnosti učení, například zrychlené učení (viz kapitola 3, oddíl 3.2.1 a příloha II).
- Veřejně financované programy vzdělávání dospělých, které vedou k získání uznávané kvalifikace, se uskutečňují především ve veřejných vzdělávacích a školicích institucích zaměřených primárně na dospělé a/nebo ve veřejných školách, které poskytují počáteční vzdělávání a odbornou přípravu mladým lidem (viz kapitola 3, oddíl 3.3 a příloha III).

Finanční podpora

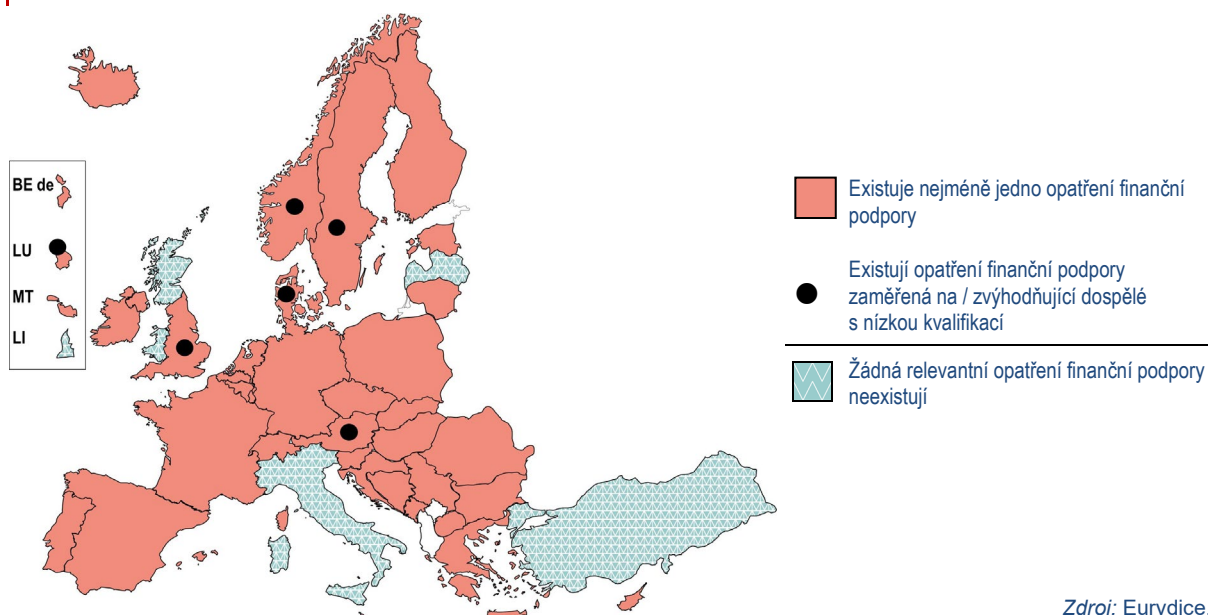
V mnoha evropských zemích jsou veřejně financované programy vedoucí k uznávaným kvalifikacím nabízeny zdarma, což může přispět ke snížení finančních překážek účasti.

- V roce 2016 představovaly pro přibližně třetinu dospělých v EU, kteří se chtěli účastnit vzdělávání (nebo se ho chtěli účastnit ve větší míře), překážku finanční problémy. Přibližně pro jednu pětinu dospělých, kteří vyjádřili přání účastnit se vzdělávání, byly hlavní překážkou účasti finanční prostředky. Dospělých s nižší úrovní dosaženého vzdělání se financování jako překážka účasti týkalo více než osob s vyšší úrovní vzdělání (viz kapitola 4, oddíl 4.1, obrázek 4.1).
- Ve většině evropských zemí se od dospělých s nízkou kvalifikací obecně neočekává, že budou platit určité poplatky, pokud se účastní veřejně financovaných vzdělávacích programů do úrovně (včetně) ISCED 3 nebo EQF 4 (tj. vyšší sekundární úroveň vzdělávání nebo její ekvivalent). Přibližně v jedné třetině zemí dospělí mohou, nebo nemusí za tento typ vzdělávání platit poplatky v závislosti na dalších faktorech (např. jejich zaměstnaneckém statusu, typu programu nebo jeho úrovni). Pouze několik zemí tento typ vzdělávání systematicky zpoplatňuje (viz kapitola 4, oddíl 4.2.2, obrázek 4.2).

V Evropě jsou pro zájemce o vzdělávání k dispozici různá opatření finanční podpory, obvykle se však nezaměřují primárně na dospělé s nízkou kvalifikací.

- Finanční pobídky, které mohou snížit finanční zátěž studujících (financování na straně poptávky), existují ve většině zemí Evropy. Stávající systémy se však v řadě aspektů značně liší. Některé se zaměřují na podporu přímých výdajů spojených se vzdělávacími aktivitami (např. poplatky za kurzy nebo zkoušky či různé další výdaje), jiné umožňují kompenzaci ztráty nebo snížení příjmu v důsledku účasti ve vzdělávání. Podpůrná opatření se navíc liší z hlediska oprávněných příjemců. Některá jsou dostupná všem dospělým, jiná cílí specificky na zaměstnance a další se zaměřují na podporu různých zranitelných skupin, zejména nezaměstnaných uchazečů o zaměstnání (viz kapitola 4, oddíl 4.2.3, obrázek 4.3).
- Vedle studujících mohou zaměstnavatelé, kteří poskytují příležitosti ke vzdělávání, často využívat programy veřejné finanční podpory. Ty se značně liší, pokud jde o uznatelné výdaje a/nebo příjemce (viz kapitola 4, oddíl 4.2.3, obrázek 4.4).
- Pouze několik zemí má zavedeny systémy finanční podpory, které se zaměřují výslovně na dospělé s nízkou kvalifikací nebo jim ve srovnání s jinými skupinami nabízejí preferenční zacházení. Pokud je podpora zavedena, je určena buď samotným dospělým s nízkou kvalifikací, nebo zaměstnavatelům, kteří investují do jejich vzdělávání (viz kapitola 4, oddíl 4.2.3, obrázky 4.3 a 4.4 a příloha IV).

Obrázek 4.4: Existence opatření finanční podpory velkého rozsahu, která mohou být použita na vzdělávání dospělých s nízkou kvalifikací, přičemž příjemcem podpory je zaměstnavatel, 2019/20

Vysvětlivka

Za „dospělé s nízkou kvalifikací“ jsou považováni jednotlivci, kteří získali vzdělání nebo kvalifikaci odpovídající nejvýše úrovni ISCED 0–2. To znamená, že nedokončili vyšší sekundární (nebo ekvivalentní) vzdělávání (viz „Glosář“).

Finanční prostředky EU významně přispívají k vytváření vzdělávacích příležitostí pro dospělé s nízkou kvalifikací.

- Ve většině evropských zemí jsou finanční prostředky EU široce využívány na podporu vzdělávání dospělých, včetně vzdělávacích příležitostí pro dospělé s nízkou úrovní základních dovedností a pro ty, kteří mají nízkou úroveň kvalifikace nebo nemají kvalifikaci žádnou (viz kapitola 4, oddíl 4.3 a příloha II).
- Kromě toho, že jsou dotace EU využívány k financování vzdělávacích programů, jsou také běžně využívány jako zdroj financování, který přispívá k dosažení politických cílů stanovených v klíčových národních strategiích týkajících se vzdělávání dospělých (viz kapitola 4, oddíl 4.3 a příloha I).

Flexibilní učení

Dospělí, včetně osob s nízkou úrovní kvalifikací nebo zcela nequalifikovaní, často potřebují sladit více povinností, a proto má flexibilita ve vzdělávání dospělých klíčový význam.

- V roce 2016 napříč EU přibližně každý třetí dospělý s nízkou úrovní dosaženého vzdělání, který se chtěl vzdělávání účastnit (nebo se ho chtěl účastnit více), uváděl mezi překážkami, které mu v tom bránily, rodinné důvody a/nebo nesladitelné rozvrhy (viz kapitola 5, oddíl 5.1, obrázek 5.1).
- V roce 2016 v rámci EU přibližně jedna pětina dospělých s nízkou úrovní dosaženého vzdělání uvedla mezi překážkami vzdálenost a/nebo nedostatek vhodných vzdělávacích příležitostí (viz kapitola 5, oddíl 5.1, obrázek 5.1).

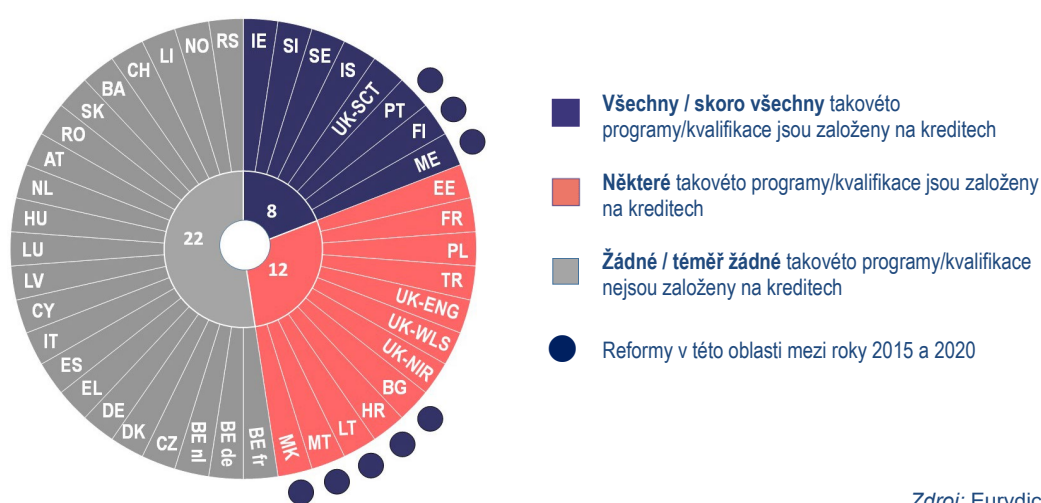
Distanční učení, které je považováno za jednu z možností, jež mohou zvýšit flexibilitu vzdělávání, se rozvíjí v různém měřítku prostřednictvím řady iniciativ.

- V omezeném počtu zemí existují významné, dospělým otevřené, veřejně financované instituce nebo e-learningové platformy, které poskytují formální programy distančního vzdělávání až po vyšší sekundární úroveň (včetně). Mezi další zavedené rozsáhlé iniciativy v oblasti distančního učení patří široká infrastruktura pro poskytování neformálních distančních vzdělávacích kurzů, podpora zavádění distančního učení v (tradičním) vzdělávacím prostředí, kontrola kvality distančního vzdělávání a rozvoj kompetencí pracovníků toto vzdělávání poskytujících (viz kapitola 5, oddíl 5.2.1, obrázek 5.2).
- Vedle systémových opatření v oblasti distančního učení tento způsob výuky často podporují i místní poskytovatelé a iniciativy. Pokud tedy neexistuje žádný národní poskytovatel distančního vzdělávání nebo rozsáhlé iniciativy v této oblasti, neznamená to, že je distanční učení nedostatečně rozvinuté nebo neexistuje (viz kapitola 5, oddíl 5.2.1).
- V prvních měsících po vypuknutí pandemie COVID-19 podpořily veřejné orgány v celé Evropě řadu iniciativ v oblasti distančního učení ve všech oblastech vzdělávání, včetně vzdělávání dospělých. Některé z těchto iniciativ by se potenciálně mohly stát trvalými a institucionalizovanými prvky systémů vzdělávání dospělých (viz kapitola 5, oddíl 5.2.2).
- U distančního učení však existuje riziko, že bude vyloučena dospělá populace s nízkou úrovní nebo žádnými dovednostmi v oblasti informačních a komunikačních technologií (viz kapitola 1, oddíl 1.2.2, obrázek 1.5) a/nebo bez přístupu k počítači či internetu. Tento způsob výuky tedy nemusí být vhodný pro všechny studující, zejména pokud není doprovázen vhodnými podpůrnými opatřeními (viz kapitola 5, oddíl 5.2.2).

Zatímco modularizace je ve vzdělávání dospělých v mnoha evropských zemích poměrně běžná, programy založené na kreditech jsou rozšířeny méně.

- Modularizace, která znamená rozdělení kvalifikací a/nebo vzdělávacích programů na menší části nebo jednotky, je v současné době poměrně dobře zavedena v mnoha evropských vzdělávacích systémech. Tato oblast se rovněž jeví jako dynamická a v posledních letech prošla řadou národních reforem (viz kapitola 5, oddíl 5.3, obrázek 5.3).
- Ve srovnání s moduly je používání kreditů ve vzdělávání dospělých výrazně méně rozšířené. Počet evropských zemí, které v posledních několika letech provedly reformy v této oblasti, je rovněž poměrně omezený. Navíc se zdá, že i když jsou programy založené na kreditech zavedeny, ne vždy zvyšují flexibilitu vzdělávání dospělých (viz kapitola 5, oddíl 5.4, obrázek 5.4).

Obrázek 5.4: Existence programů a kvalifikací založených na kreditech po úroveň ISCED 3 / úroveň EQF 4 (včetně přístupných dospělým, 2019/20)

Zdroj: Eurydice.

Dospělí s nízkou úrovní vzdělání mají často omezené možnosti postupu v rámci formálního vzdělávacího systému.

- Přibližně v polovině evropských zemí, z nichž většina se nachází ve východní části Evropy, je absolvování nižšího sekundárního vzdělávání nezbytnou (zákonnou) podmínkou pro postup na vyšší sekundární úroveň. To platí nejen pro mladé lidi, ale i pro dospělé. V některých dalších zemích je přístup k vyššímu sekundárnímu vzdělávání pro osoby s velmi omezeným předchozím formálním vzděláním možný, ale zůstává limitován na několik (většinou krátkých odborných) programů (viz kapitola 5, oddíl 5.5, obrázek 5.5).
- Přibližně v jedné třetině evropských zemí neomezují právní předpisy přístup na vyšší sekundární úroveň dospělým, kteří nedokončili nižší sekundární vzdělávání. Nerestriktivní předpisy, pokud jde o přístup k vyššímu sekundárnímu vzdělávání, však nutně v praxi neznamenají širokou flexibilitu. Poskytovatelé vzdělávání (spíše než orgány nejvyšší úrovně) totiž mohou stanovit poměrně přísné požadavky na přístup, které mohou dospělé s omezeným předchozím formálním vzděláním prakticky vyloučit (viz kapitola 5, oddíl 5.5, obrázek 5.5).

Evropské země uplatňují různé přístupy k individualizaci programů vzdělávání dospělých.

- Přibližně dvě třetiny evropských zemí uvádějí, že individualizace programů – tj. přizpůsobení programů potřebám dospělých – je systematicky zakotvena v nabídce vzdělávání (viz kapitola 5, oddíl 5.6, obrázek 5.6).
- Jednotlivé země uplatňují různé přístupy k individualizaci programů, včetně individuálních studijních plánů, počátečního hodnocení dovedností a kompetencí, flexibilních způsobů organizace programů a finančních pobídek na straně poptávky, které studujícím umožňují vybrat si poskytovatele programu (viz kapitola 5, oddíl 5.6 a příloha V).

Ověřování a uznávání výsledků učení

Většina evropských zemí má zavedeny audity dovedností, ale tato služba není vždy široce dostupná těm, kdo by ji nejvíce potřebovali.

- Přibližně dvě třetiny evropských zemí mají zavedeny audity dovedností, které jsou v souladu s audity definovanými v řídicích dokumentech EU. Zdá se, že od roku 2014 provádění auditů dovedností v Evropě vzrostlo (viz kapitola 6, oddíl 6.2, obrázek 6.1).
- Přestože je využívání auditů dovedností v současné době v Evropě poměrně rozšířené, nejsou vždy součástí standardních služeb pro osoby nezaměstnané nebo nezaměstnaností ohrožené. Navíc pokud jsou služby auditu dovedností těmto skupinám nabízeny, nemusí být nutně poskytovány v přiměřené lhůtě (viz kapitola 6, oddíl 6.2, obrázek 6.1).
- 3,2 % dospělých napříč EU v roce 2016 uvedlo, že během předchozích 12 měsíců absolvovalo hodnocení dovedností a kompetencí prostřednictvím testů, auditů dovedností nebo pohovorů (viz kapitola 6, oddíl 6.2, obrázek 6.2).

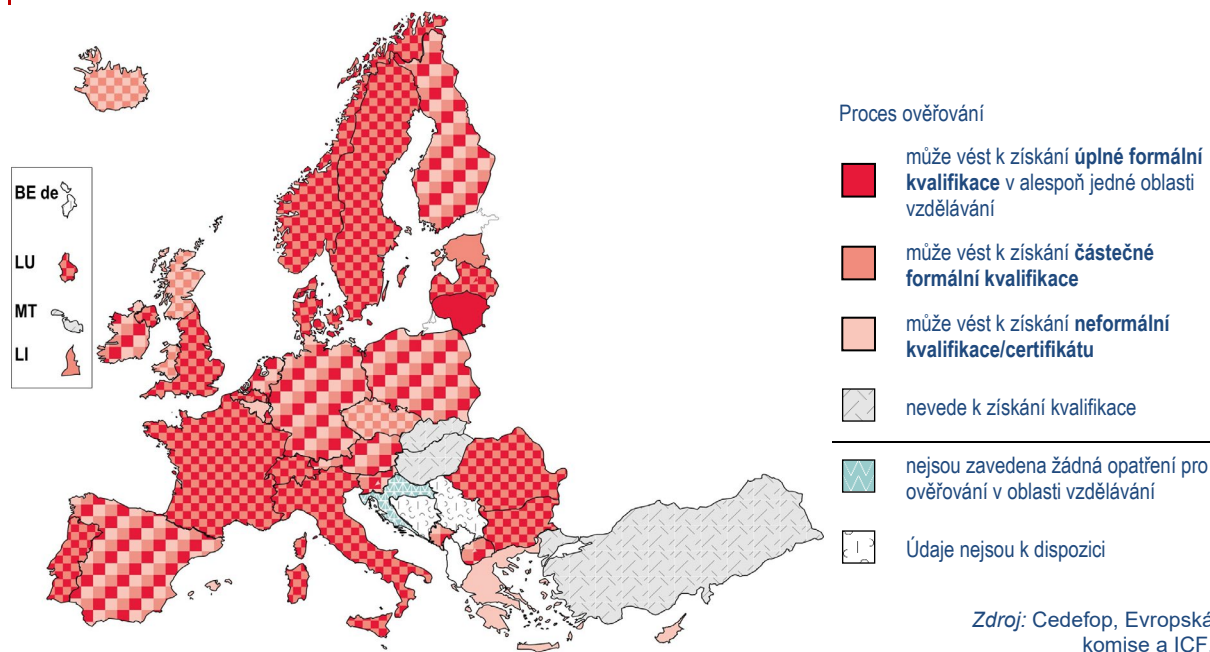
Třebaže národní regulační rámce nyní běžně zahrnují uznávání neformálního a informálního učení, skutečné možnosti uznávání a rozsah, v němž podléhají monitorování na národní úrovni, se v jednotlivých zemích značně liší.

- Prakticky všechny evropské země mají v současné době zavedena určitá opatření pro uznávání neformálního a informálního učení v oblasti vzdělávání. Počet oblastí (subsektorů) vzdělávání, na něž se validační opatření vztahují, se však v jednotlivých zemích liší (viz kapitola 6, oddíl 6.3.1, obrázek 6.3).
- V celé Evropě vede ověřování neformálního a informálního učení k různým kvalifikačním výstupům. V některých zemích může tento proces vést k získání úplné formální kvalifikace, zatímco v jiných zemích je možné získat pouze částečné formální kvalifikace a/nebo neformální certifikáty. V omezeném počtu zemí žádná takováto možnost neexistuje (viz kapitola 6, oddíl 6.3.1, obrázek 6.4).
- Země se zavedenými postupy uznávání ne vždy monitorují různé aspekty tohoto procesu. Ty, které mají k dispozici údaje o účastnících, často uvádějí, že alespoň některé kategorie studujících, kteří jsou běžně považováni za „znevýhodněné“ (např. osoby s nízkou úrovní dovedností nebo kvalifikací, osoby předčasně opouštějící školu, uchazeči o zaměstnání, starší pracovníci, migranti a uprchlíci či osoby se zdravotním postižením), patří mezi ty, kteří ve větší míře využívají uznávání alespoň v jedné oblasti vzdělávání (viz kapitola 6, oddíl 6.3.2, obrázek 6.5).

- V roce 2016 v průměru 3,1 % dospělých v celé EU uvedlo, že v předchozích 12 měsících obdrželo informace nebo jim bylo poskytnuto poradenství v oblasti ověřování nebo uznávání dovedností, kompetencí či předchozího vzdělávání (viz kapitola 6, oddíl 6.3.3, obrázek 6.6).

Obrázek 6.4: Kvalifikace jako výstup ověřování neformálního a informálního učení, 2018

Zvyšování povědomí a informační činnost

Většina dospělých v Evropě, kteří se v poslední době neúčastnili vzdělávání, se ho ani účastnit nechtěla, zejména lidé s nižší vzdělanostní úrovní.

- V roce 2016 uvedlo přibližně 80 % dospělých v EU, kteří se neúčastnili vzdělávání, že se účastnit ani nechtějí. Tato míra byla vyšší mezi dospělými s nižší úrovní vzdělání než mezi těmi, kteří dosáhli vysokoškolského vzdělání (viz kapitola 7, oddíl 7.2, obrázek 7.1).
- V roce 2016 také přibližně tři čtvrtiny dospělých v EU během posledních 12 měsíců vůbec nevyhledávaly informace o možnostech vzdělávání. To platilo zejména pro dospělé s nižší úrovní dosaženého vzdělání a méně pro osoby s vyšší úrovní vzdělání (viz kapitola 7, oddíl 7.2, obr. 7.2).

I když jsou veřejné iniciativy a kampaně na zvýšení povědomí o možnostech vzdělávání dospělých v Evropě velmi rozšířené, bylo by zapotřebí zvýšit úsilí při oslovování dospělých s nízkou úrovní základních dovedností nebo kvalifikací.

- V letech 2015–2020 většina nejvyšších orgánů v Evropě finančně podpořila alespoň jednu rozsáhlou iniciativu nebo kampaň, která měla zvýšit povědomí o stávajících možnostech vzdělávání dospělých a zdůraznit přínosy celoživotního učení (viz kapitola 7, oddíl 7.3, obr. 7.3).
- Veřejně podporované informační aktivity, zaměřené zejména na dospělé s nízkou úrovní základních dovedností nebo kvalifikací, které je mají povzbudit k využívání vzdělávacích příležitostí, uvádí o něco více než polovina všech evropských zemí (viz kapitola 7, oddíl 7.4, obrázek 7.4).

Poradenské služby

Přibližně čtvrtina dospělých v celé EU uvádí, že obdržela rady nebo informace o možnostech vzdělávání. Nejmenší využití bylo zaznamenáno u lidí s nízkou úrovní vzdělání, ekonomicky neaktivních a starších dospělých.

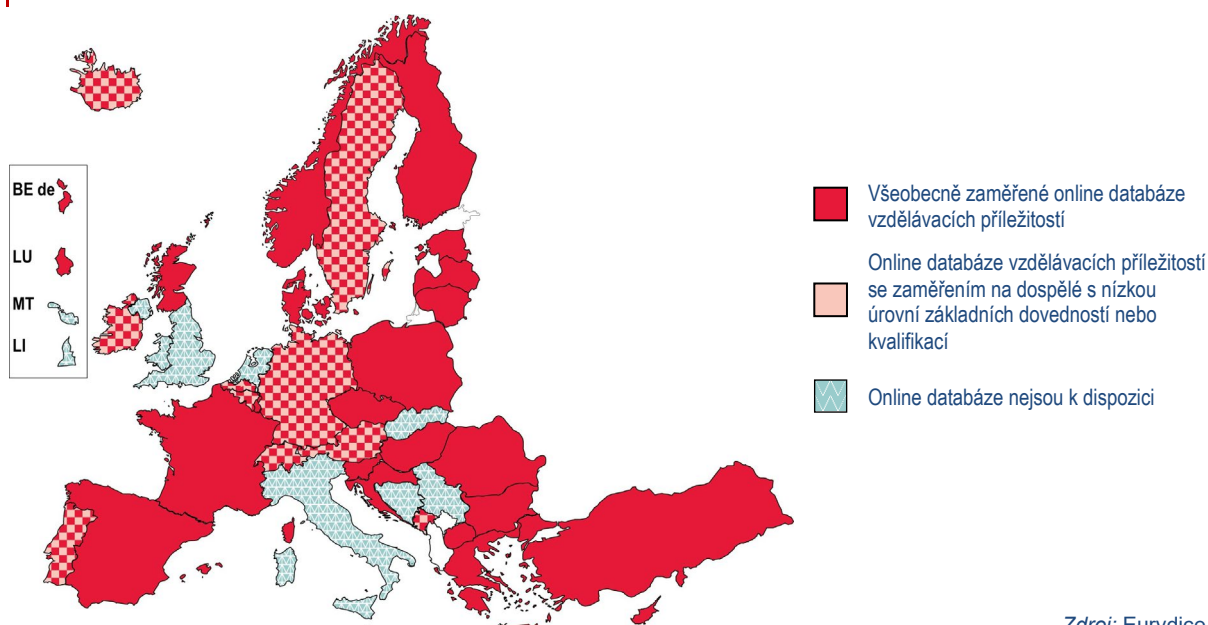
- V roce 2016 v celé EU 23 % dospělých uvedlo, že v posledních 12 měsících obdrželo od institucí nebo organizací bezplatné informace nebo rady ohledně možností vzdělávání. Míra se však lišila v závislosti na socioekonomických charakteristikách dospělých – nižší byla u dospělých s nízkou úrovní dosaženého vzdělání, u ekonomicky neaktivních dospělých a u starších dospělých (viz kapitola 8, oddíl 8.2, obrázky 8.1 a 8.2).
- Pokud jde o různé způsoby poskytování poradenství, v roce 2016 v zemích EU 8,4 % dospělých uvedlo, že jim byly poskytnuty bezplatné poradenské služby osobně, zatímco 2,8 % dospělých uvedlo, že jim byly poskytnuty informace nebo rady o možnostech vzdělávání prostřednictvím počítačových aplikací (viz kapitola 8, oddíl 8.2, obrázky 8.3 a 8.4).

Veřejné nebo veřejně financované poradenské služby jsou v Evropě rozšířené, nicméně jen zřídka jsou zaměřeny na dospělé s nízkou úrovní základních dovedností nebo kvalifikací.

- Poradenské služby poskytované poradcem prostřednictvím veřejných služeb zaměstnanosti (VSZ¹) jsou dostupné v celé Evropě. Přibližně v polovině analyzovaných zemí jsou tyto služby dostupné všem občanům, v ostatních zemích jsou k dispozici pouze registrovaným nezaměstnaným, uchazečům o zaměstnání a dalším specifickým skupinám (např. lidem, kteří chtějí změnit profesi, studentům atd.) (viz kapitola 8, oddíl 8.3.1, obrázek 8.5).
- Kromě poradenství poskytovaného prostřednictvím veřejných služeb zaměstnanosti více než polovina evropských zemí uvádí, že má zavedeny další rozsáhlé veřejně financované osobní poradenské služby zahrnující přímý kontakt s poradcem, které jsou obecně přístupné všem jednotlivcům. To představuje nárůst oproti předchozímu šetření Eurydice v této oblasti (v roce 2013/14), kdy byly veřejně podporované poradenské služby poskytované mimo veřejné služby zaměstnanosti ve většině evropských zemí omezené (viz kapitola 8, oddíl 8.3.1, obrázek 8.6).
- Ve většině evropských zemí jsou k dispozici svépomocné poradenské nástroje, které se však jen zřídka zaměřují na dospělé s nízkou úrovní základních dovedností nebo kvalifikací (viz kapitola 8, oddíl 8.3.2, obrázek 8.7).
- Veřejně financované online databáze vzdělávacích příležitostí jsou k dispozici přibližně ve dvou třetinách všech evropských zemí – to opět představuje nárůst oproti situaci v roce 2013/14, kdy komplexní online databáze vzdělávacích příležitostí pro dospělé poskytovala pouze přibližně polovina všech evropských zemí. Stejně jako v roce 2013/14 však stále nejsou rozšířeny online databáze přizpůsobené konkrétně potřebám dospělých s nízkou úrovní základních dovedností nebo kvalifikací (viz kapitola 8, oddíl 8.3.3, obrázek 8.8).

---

¹ Pozn. red.: anglicky „public employment services“ (PES)

Obrázek 8.8: Veřejně financované online databáze vzdělávacích příležitostí velkého rozsahu, 2019/20

Zdroj: Eurydice.

Závěrečné postřehy napříč tématy

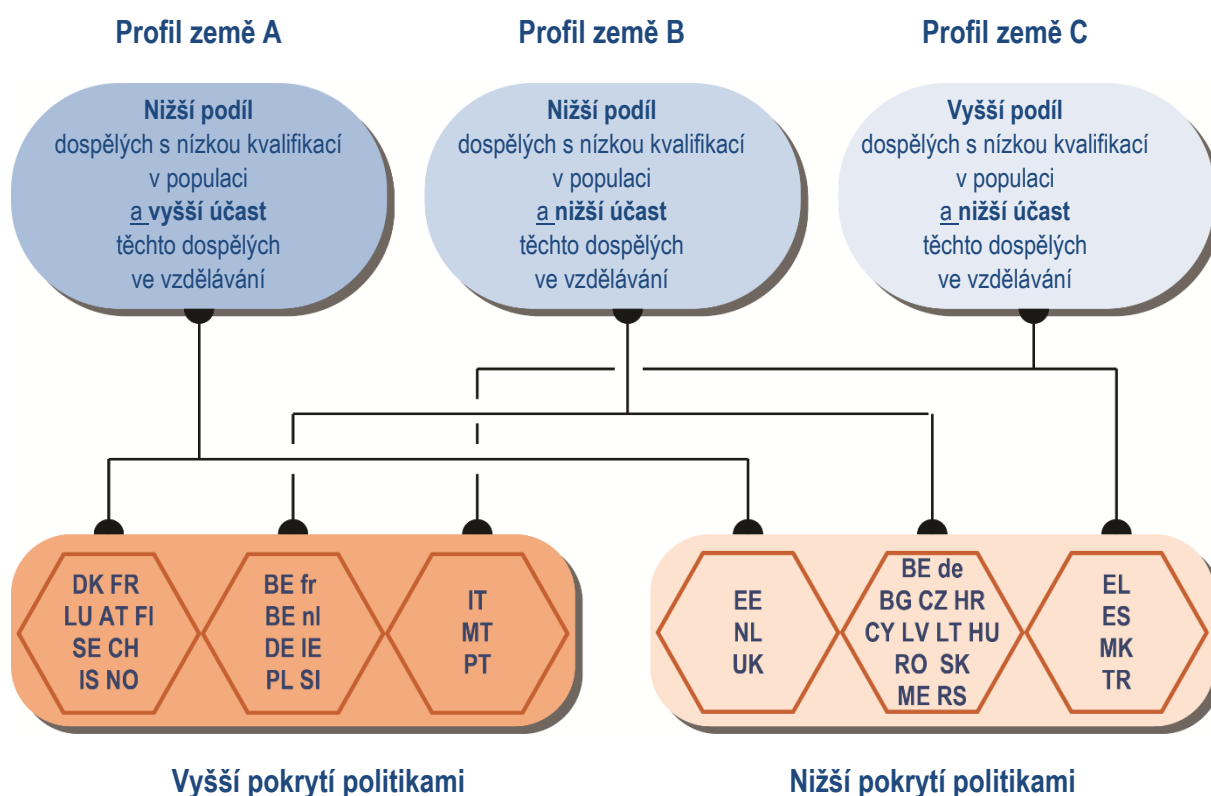
Tato zpráva identifikovala širokou škálu politik a opatření v evropských zemích, které mohou přispět k rozvoji dovedností a zvyšování kvalifikací dospělé populace. Ukázala, že dospělí v každé zemi mohou využívat (alespoň některé) veřejně financované příležitosti pro zvyšování kvalifikací. Obrázek 2 se pokouší shrnout různé aspekty, o nichž se hovoří ve zprávě. Nejprve se zabývá profily zemí založenými na vzájemném působení podílu dospělých s nízkou úrovní dosaženého vzdělání (dospělí s nízkou kvalifikací) a účasti těchto dospělých na vzdělávání (kapitola 1, obrázek 1.13). Zadruhé bere v úvahu politiky a opatření, které byly ve zprávě zkoumány a znázorněny ve shrnujících obrázcích na konci kapitol 2 a 4–8 (celkem 27 politik/opatření).

Jak ukazuje obrázek 2, většina zemí, které se vyznačují relativně nízkým podílem dospělých s nízkou kvalifikací a relativně vysokou mírou účasti dospělých s nízkou kvalifikací na vzdělávání (profil A), vykazuje vyšší pokrytí politikami (Dánsko, Francie, Lucembursko, Rakousko, Finsko, Švédsko, Švýcarsko, Island a Norsko). To znamená, že mají zavedeny nejméně dvě třetiny (nejméně 18 z 27) mapovaných politik a opatření. Tyto země mají tendenci pokrývat nejen obecné politiky a opatření pro vzdělávání dospělých (tzn. týkající se všech dospělých), ale také politiky a opatření zaměřené na nejméně kvalifikované osoby (např. cílené politické rámce, systémy finanční podpory nebo poradenské nástroje a služby). Ze zemí spadajících do profilu A vykazují nižší úroveň pokrytí politikami pouze Estonsko, Nizozemsko a Spojené království.

Země s relativně nízkým podílem dospělých s nízkou kvalifikací a současně s malou mírou účasti dospělých s nízkou kvalifikací na vzdělávání (profil B) se většinou vyznačují nižším politickým pokrytím (Německojazyčné společenství Belgie, Bulharsko, Česká republika, Chorvatsko, Kypr, Lotyšsko, Litva, Maďarsko, Rumunsko, Slovensko, Černá Hora a Srbsko). Ve většině těchto zemí byly identifikovány méně než dvě třetiny (tj. méně než 18) zkoumaných politik a opatření. Pouze pět zemí spadajících do této skupiny vykazuje vyšší úroveň pokrytí politikami (Francouzskojazyčné a Vlámské společenství Belgie, Německo, Irsko, Polsko a Slovinsko).

Třetí skupina zemí, tj. země s relativně vysokým podílem dospělých s nízkou kvalifikací a relativně malou mírou účasti dospělých s nízkou kvalifikací na vzdělávání (profil C), vykazuje nejméně jasný politický vzorec. V této malé skupině zemí se tři vyznačují vyšším pokrytím politikami (Itálie, Malta a Portugalsko), zatímco ve čtyřech je počet identifikovaných politických opatření nižší (Řecko, Španělsko, Severní Makedonie a Turecko).

Obrázek 2: Profily zemí podle podílu dospělých s nízkou kvalifikací v populaci a účasti těchto dospělých na vzdělávání + pokrytí politikami, 2019/20

Zdroj: Eurydice.

Vysvětlivky

Podrobnější informace o profilech zemí A, B a C naleznete v kapitole 1, obrázek 1.13.

„Dospělí s nízkou kvalifikací“ jsou osoby, které získaly vzdělání nebo kvalifikaci odpovídající nejvýše úrovní ISCED 0–2. To znamená, že nedokončily vyšší sekundární vzdělání (nebo jeho ekvivalent) (viz „Glosář“).

Kategorie „vyšší pokrytí politikami“ a „nižší pokrytí politikami“ vycházejí ze souhrnných údajů na konci kapitol 2 a 4–8. Tyto souhrnné údaje zahrnují celkem 27 politik a opatření. Kategorie „vyšší pokrytí politikami“ se týká zemí, které uvedly alespoň 18 z 27 politik/opatření. Kategorie „nižší pokrytí politikami“ se týká zemí, které uvedly méně než 18 politik/opatření.

Referenčním obdobím pro většinu kvalitativních ukazatelů, které se promítají do tohoto obrázku, je rok 2019/20. Proto je v názvu obrázku tento rok uveden jako referenční rok. Nicméně některé ukazatele, které se tohoto obrázku týkají, mají jiné referenční období, konkrétně údaje Eurostatu o výběrovém šetření pracovních sil v Evropské unii (kapitola 1), které se vztahují k roku 2019, a údaje o ověřování neformálního a informálního učení (kapitola 6), které se vztahují k roku 2018.

Hlavním zdrojem údajů pro tento obrázek jsou informace shromážděné prostřednictvím sítě Eurydice. Jako zdroj obrázku je tedy uvedena Eurydice. Obrázek nicméně zahrnuje i údaje vycházející z jiných zdrojů, konkrétně kvantitativních údajů Eurostatu a kvalitativních údajů o uznávání a ověřování výsledků vzdělávání, které vypracovaly Cedefop, Evropská komise a ICF.

Poznámky k jednotlivým zemím

Belgie (BE de) a Srbsko: Označení těchto zemí jako zemí s nižším pokrytím politikami může být ovlivněno absencí údajů o uznávání a ověřování výsledků učení (viz kapitola 6).

Chorvatsko, Rumunsko, Slovensko a Černá Hora: O účasti dospělých s nízkou kvalifikací na vzdělávání nejsou k dispozici žádné údaje. Obrázek zohledňuje údaje o celkové účasti dospělých na vzdělávání.

Bosna a Hercegovina a Lichtenštejnsko: Nejsou začleněny v obrázku, protože nebyly zahrnuty v šetření EU o pracovních silách.

Výše uvedená pozorování sice naznačují určité souvislosti mezi účastí dospělých s nízkou kvalifikací na vzdělávání a pokrytím politikami, při jejich interpretaci je však na místě opatrnost. Tato zpráva se zaměřuje zejména na přítomnost politik a opatření a ve větší míře nezkoumá jejich provádění, účinnost a/nebo to, zda jsou pro dospělé s nejnižší úrovní kvalifikace přiměřené. Zpráva se dále zaměřuje pouze na politiky a opatření podporované orgány nejvyšší úrovně a zkoumá pouze vybrané oblasti související se vzděláváním dospělých. Obraz vyplývající z analýzy by tak měl být předmětem dalšího zkoumání politik.

Celkově však tato zpráva identifikuje různé politiky a opatření na podporu vzdělávání dospělých, včetně těch, které mohou usnadnit přístup ke vzdělávání dospělým s nízkou úrovní základních dovedností nebo kvalifikací. Nižší míra účasti této skupiny na vzdělávání, která se může v současném kontextu pandemie COVID-19 a souvisejícího posunu směrem k většímu počtu online nabídek ještě zhoršit, ukazuje na naléhavou potřebu pokračovat v oslovování a vedení této specifické cílové skupiny.

PODĚKOVÁNÍ

VÝKONNÁ AGENTURA PRO VZDĚLÁVÁNÍ, KULTURU A AUDIOVIZUÁLNÍ OBLAST (EACEA)

ANALÝZA POLITIK V OBLASTI VZDĚLÁVÁNÍ A MLÁDEŽE

Avenue du Bourget 1 (J-70 – Unit A6)
B-1049 Brussels
(<http://ec.europa.eu/eurydice>)

Autoři

Daniela Kočanová (koordinace) a Sogol Noorani, s přispěním Nathalie Baïdak

Příspěvky dalších institucí EU

Cedefop: Ernesto Villalba-Garcia
(podpora při práci s evropským katalogem pro uznávání neformálního a informálního učení),
Eurostat: Elodie Cayotte a Sabine Gagel
(extrakce specifických dat Eurostatu a výpočty)

Externí experti

Günter Hefler a Jörg Markowitsch
(podpora prostřednictvím koncepčního rozvoje a tematického výzkumu)

Grafická úprava

Patrice Brel

Obálka

Vanessa Maira

Technická koordinace

Gisèle De Lel

Redakce českého textu

Jana Halamová

Kontakty

European Education and Culture Executive Agency
Education and Youth Policy Analysis
Avenue du Bourget 1 (J-70 – Unit A6)
B-1049 Brussels

E-mail: eacea-eurydice@ec.europa.eu

Website: <https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/>

České oddělení Eurydice
Dům zahraniční spolupráce
Na Poříčí 1035/4
110 00 Praha 1

E-mail: eurydice@dzs.cz

Website: <https://www.dzs.cz/program/eurydice>

Vzdělávání dospělých v Evropě

Budování inkluzivních cest k dovednostem a kvalifikacím

Tato zpráva se zabývá vzděláváním dospělých v celé Evropě se zvláštním zaměřením na politiky a opatření na podporu dospělých s nízkou úrovní základních dovedností a osoby s nízkou nebo žádnou kvalifikací. Kromě kvalitativních údajů zahrnujících 42 vzdělávacích systémů zpráva obsahuje i statistické údaje z mezinárodních výzkumů. Zkoumá řadu vzájemně propojených oblastí, včetně řízení na národní úrovni a politických rámců, dále veřejně financované vzdělávání dospělých, finanční podporu a pobídky, přístupy k flexibilním vzdělávacím cestám, opatření pro ověřování a uznávání neformálního a informálního učení, stejně jako iniciativy zaměřené na zvyšování povědomí, dosah a poradenství.

Úkolem sítě Eurydice je poznávat a objasňovat organizaci a fungování různých evropských vzdělávacích systémů. Tato síť popisuje národní vzdělávací systémy a zpracovává tematické srovnávací studie i další ukazatele a statistiky. Všechny publikace Eurydice jsou zdarma dostupné na internetových stránkách nebo na vyžádání v tištěné podobě. Cílem Eurydice je prostřednictvím své práce zlepšovat porozumění, spolupráci, důvěru a mobilitu na evropské i mezinárodní úrovni. Síť Eurydice se skládá z národních oddělení sídlících v jednotlivých evropských zemích. Její aktivity koordinuje Výkonná agentura pro vzdělávání, kulturu a audiovizuální oblast (EACEA). Více informací lze nalézt na adrese <https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/>.

